

door D.L. Bouquillon

Voor de liefhebbers en verzamelaars van prentkaarten uit de Oostendse regio laten wij in "ROND DE KIOSK" een reeks artikelen publiceren met illustraties teneinde wegwijs te geraken in deze boeiende materie.

Het ontbreekt werkelijk niet aan materiaal uit onze streek. Over Oostende alleen al bestaan er, naar diverse ingewijden ons verzekerden, meer dan 10.000 verschillende prentkaarten !

Er zijn verzamelaars die hun verzameling opbouwen rond een thema, bv. de mailboten. Anderen werken volgens stadsgezicht. Nog anderen trachten de reeksen van bepaalde uitgevers compleet bijeen te krijgen. Hoe dan ook, het is wenselijk én nuttig om een overzicht te kunnen brengen van wat alvast de grootste binnen- en buitenlandse uitgeverijen hebben op de markt gebracht.

Bij deze studie zullen we vaststellen, dat sommige uitgevers de cliché's van anderen overnamen of zelf verscheidene reeksen hebben uitgegeven. In dit laatste geval durfden ze wel eens in een volgende reeks cliché's opnieuw uitgeven, soms zelfs onder een ander nummer dan in de vorige reeks.

Het spreekt vanzelf, dat deze werkmethode de actuele verzamelaar een niet te onderschatten moeilijkheid bezorgt.

De Parijse uitgeverij NEURDEIN nemen we even als voorbeeld.

Er zijn twee reeksen bekend, die te dateren zijn vóór 1906. Hier is de adreszijde (of keerzijde) nog niet onderverdeeld in twee helften.

Reeks I bevat op de keerzijde de vermelding "CARTE POSTALE" en daaronder in kleiner lettertype "Ce côté est exclusivement réservé à l'adresse".

CARTE POSTALE

Ce côté est exclusivement réservé à l'adresse

M _____

De voorzijde laat wat ruimte voor een boodschap en/of tegenadres. Soms staat op dergelijke kaarten gewoon een handtekening of enkel de initialen of zelfs helemaal niets ter herkenning van de afzender. De bestemming(e) kon zich dan enkel baseren op het (hopelijk herkenbaar) handschrift.

Sommige van de hier besproken kaarten van NEURDEIN vermelden :

GODTFURNEAU, Libraire. - OSTENDE

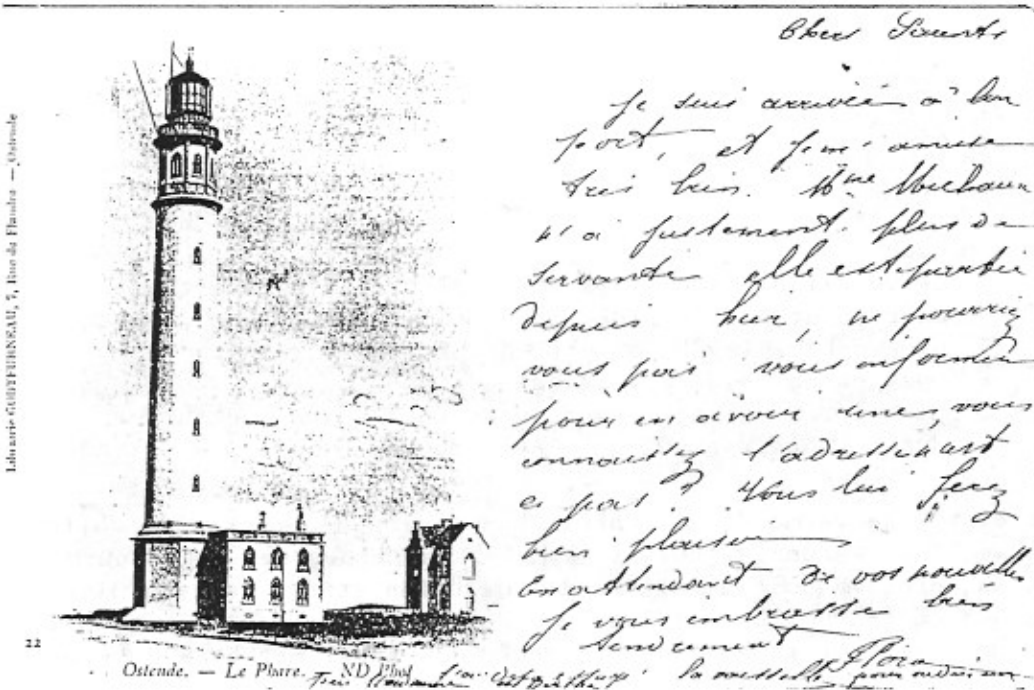
of nog : Librairie GODTFURNEAU, 7, Rue de Flandre - Ostende

Dit in de marge van de voorzijde (prentzijde).

GODTFURNEAU, Libraire. — OSTENDE

OSTENDE. — La Digue de Mer. — ND Phot

Librairie GODTFURNEAU, 7, Rue de Flandre — Ostende

12

Ostende. — Le Phare. ND Phot

Cher Pierre
 Je suis arrivé à bon port, et je me amuse
 très bien. Une bonne
 si justement. plus de
 servante elle est partie
 depuis hier, ne pouvant
 vous faire vous informer
 pour en avoir une, vous
 connaissez l'adresse est
 ce fait ? Vous lui ferez
 bien plaisir
 En attendant de vos nouvelles
 Je vous embrasse très
 tendrement

ND Phot

Blijkbaar gaat het hier met deze GODTFURNEAU om de eigenlijke (en exclusieve ?) verdelers van deze prentkaarten. Deze boekhandel bracht deze vermelding ofwel zelf aan ofwel kreeg hij deze kaarten aldus gedrukt.

Het gebeurde immers wel meer, dat grote uitgeverijen een lokale verdeler kontraakteerden voor de verspreiding van hun prentkaarten.

Reeks II van NEURDEIN bevat de volgende kenmerken :

- het gebruikte papier is zwaarder,
- de achterzijde vermeldt CARTE POSTALE. - Postkaart
BELGIQUE.- BELGIE

Côté réservé à l'adresse.- (zijde voor het adres alleen).

terwijl in de linkermarge een ruimte voorzien is voor naam en adres van de afzender. Ook deze tekst is tweetalig : F/N.

CARTE POSTALE. — Postkaart

BELGIQUE. — BELGIE

Côté réservé à l'adresse. — (Zijde voor het adres alleen).

Nom, et adresse
de l'expéditeur.
Nom et adresse
van den afzender

Indication facultative. — Overplichte opgave

- de voorzijde is net als de eerste reeks uitsluitend in het Frans, maar bevat niet steeds de vermelding " ND Phot", echter wel een nieuwe benaming "Collections ND. Phot.". Soms staan er inderdaad puntjes na beide afkortingen, soms niet.
Ook hier op sommige kaarten de vermelding Godtfurneau. Ditmaal aldus : Librairie GODTFURNEAU, 7, rue de Flandre. - Ostende

Tot slot weze vermeld, dat enkele kaarten op de prentzijde volledig in een blauwe kleur werden afgedrukt. Enkele kaarten werden ingekleurd. Het is derhalve best mogelijk, dat de beide eerste reeksen diverse uitgaven hebben gekend. Dit blijkt overigens ook uit de kleurverschillen in het papier (beige of lichtblauw bij reeks I). Enkel merkbaar op keerzijde !

Tevens werden enkele panoramische kaarten uitgegeven op dubbel formaat.

Ter illustratie van de beide eerste reeksen drukken wij hier nog deze prenten af :

Uit de eerste reeks het nummer 54 :

Uit de tweede reeks het nummer 47 :
de gebruikte cliché is duidelijk dezelfde !

Nog een voorbeeld, waaruit blijkt dat dezelfde cliché heeft gediend voor twee verschillende uitgaven, ditmaal weer onder een ander nummer :

uit reeks I het nummer 60 : de dame links onderaan komt niet voor op de prent. Let ook op de wijze, waarop de kaart werd volgeschreven. Het is "geen zicht" meer...

uit reeks II het nummer 19 : de dame met paraplu is er wel op !

19

Librairie GODTFURNEAU, 7, rue de Flandre. — Ostende
OSTENDE. — La Plage et la Digue de Mer D. Schuyt Collections ND Phot